Županijsko izvješće: Dubrovačko-neretvanska županija

Godina provedbe: 2017

Broj održanih sastanaka: 2
Broj usvojenih programa: 5

Provedeni programi
Studentsko savjetovalište, Aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja odrasle populacije, Savjetovalište za alkoholom uzrokovane probleme, Aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih, Aktivnosti prevencije rizicnih ponašanja u djece i mladih

Provedene ostale aktivnosti
Tijekom 2017. g. djelatnice Odjela sudjelovale su u obilježavanju važnijih datuma: Svjetskog dana nepušenja 31.5.2017., Međunarodnog dana borbe protiv zlouporabe droga i nezakonitog prometa drogama 26.6.2017. i Mjeseca borbe protiv alkoholizma i drugih ovisnosti 15.11-15.12.2017.,a sve u svrhu podizanja svijesti javnosti o ovom javnozdravstvenom problemu.

Usvojeni dokumenti
Izvješće Odjela za mentalno zdravlje ZZJZ DNŽ u pripremi.

Problemi u radu
Neumreženost na državnoj razini.

Oblici suradnje i slično
Zastupljeni su svi oblici suradnje.

Ciljevi županijske politike prema Akcijskom planu
Unaprijediti koordinaciju i suradnju među mjerodavnim tijelima i institucijama na županijskoj i lokalnoj razini, osigurati provedbu programa za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i drugih sredstava ovisnosti na županijskoj razini, te osigurati integrirani pristup ovoj problematici, a u svrhu učinkovite i kontinuirane provedbe svih mjera iz Nacionalne strategije i županijskog Akcijskog plana za suzbijanje zlouporabe opojnih droga.
Poticati sustavnu i učinkovitiju provedbu preventivnih programa za djecu i mlade s naglaskom na razvijanje osobnih, socijalnih i drugih životnih vještina i promicanje zdravih stilova života, provoditi medijske i druge edukativno-promotivne akcije.
Osnažiti ulogu obitelji u prevenciji svih oblika ovisnosti, razviti osjećaj pripadnosti i odgovornosti njenih članova u stvaranju kvalitetnih odnosa unutar obitelji.
Zaštititi zdravu populaciju djece i mladih, prepoznati i što ranije otkriti učenike s rizičnim ponašanjem, pružiti stručnu pomoć učenicima s rizičnim ponašanjima.
Spriječiti pojavu ovisnosti među mladima, što ranije otkriti konzumiranje sredstava ovisnosti, što ranije uključiti konzumente / ovisnike u sve oblike tretmana, liječenja i rehabilitacije.
Smanjivanje potražnje opojnih droga i smanjivanje štete nastale konzumiranjem opojnih droga.
Poboljšati uključivanje bivših ovisnika u društvo na svim područjima, posebno s ciljem razvijanja radnosocijalnih vještina, poticanja obrazovanja i zapošljavanja te uključivanja u različite kulturne, sportske i edukativne aktivnosti.
Unaprijediti stručno znanje i vještine svih stručnjaka koji su na nacionalnoj i lokalnoj razini uključeni u planiranje i provedbu mjera iz Nacionalne strategije i Akcijskog plana te samim tim unaprijediti provedbu cjelokupne nacionalne politike u tom području.

Utrošena financijska sredstva za područje suzbijanja ovisnosti (zlouporabe droga)
Iz proračuna županije: 210.031,00
Iz proračuna gradova:
Sveukupno: 210.031,00

Popis ustanova i organizacija koje djeluju u području suzbijanja zlouporabe droga na području županije
Socijalne ustanove: CZSS DNŽ
Zdravstvene ustanove: ZZJZ DNŽ
Nevladine organizacije: KLA Dubrovnik, Zajednica Pape Ivana XXIII, Udruga Sigura

Podatci o broju liječenih ovisnika od strane službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti (SZPO)
Sveukupan broj ovisnika o drogama: 177
Broj opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 159
Broj novopridošlih opijatskih ovisnika u prethodnoj godini: 7
Broj konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 18
Broj novopridošlih konzumenata ostalih droga (ekstazi, marihuana, kokain, speed i druge) u prethodnoj godini: 5

Stopa liječenih ovisnika na području županije: 285

Izvješće o suradnji Službi za mentalno zdravlje i prevenciju ovisnosti s nadležnim ustanovama (CZSS, DO, županijski uredi, NVO i druge relevantne ustanove) na području županije
S CZSS surađivali smo u sklopu izrečenih mjera PBIN (pojačane brige i nadzora) i Nadzora nad roditeljskom skrbi, bilo da je riječ o roditeljima koji se liječe od ovisnosti o opojnim drogama, bilo o maloljetnicima s evidentiranim poremećajima u ponašanju. Također smo porovodili mjeru Upozorenja (pismenu ili usmenu po preporuci djelatnika Centra) obiteljsko pravne zaštite . U sklopu te suradnje djelatnici Odjela pružali su tijekom cijele godine usluge savjetovanja korisnicima CZSS-a kojima je bila potrebna stručna pomoć i podrška zbog poremećaja u obiteljskim odnosima ili procesa razvoda braka.
Suradnja sa DO i ostalim sudovima temeljila se na provođenju siguronosne mjere obaveznog liječenja osuđenika i nadzora nad provođenjem uvjetnog otpusta uz permanentnu suradnju s Probacijskim uredom u Dubrovniku.
Od NVO surađivali smo s KLA Dubrovnik. Terapeut Kluba liječenih alkoholičara Dubrovnik u svojim prostorima 2 puta mjesečno po 2 sata predstavljali su rad kluba, savjetovanje zainteresiranih posjetitelja te predavanja o utjecaju alkohola na funkcioniranje obitelji, uloga obitelji u nastanku ovisnosti i oporavku, kako prepoznati ovisnost o alkoholu, što pomaže a što odmaže u oporavku.
Tijekom 2017. g. djelatnici Odjela za mentalno zdravlje napisali su ukupno 52 izvješća navedenim ustanovama na području županije.

Trend zlouporabe droga i vrste droga i ovisnosti koje su se tijekom prethodne godine pojavljivale na razini županije, ocjena trenda zlouporabe droga u odnosu na prethodnu izvještajnu godinu
U 2016. godini zbog zlouporabe droga liječeno je 200 osoba. Zbog opijatske ovisnosti 187, a 13 zbog konzumiranja neopijata. Od ukupnog broja liječenih osoba, novoliječeni cine udio od 2 % (10 osoba).
U 2017. godini zbog zlouporabe droga liječena je ukupno 177 osoba. Zbog opijatske ovisnosti 159, a 18 zbog konzumiranja neopijata. Od ukupnog broja liječenih osoba, novoliječeni čine udio od 6,7 % (12 osobe).
Smanjenje od 28 opijatskih ovisnika u 2017. godini(u odnosu na 2016.) govori o tome da se svi dugogodišnji liječeni opijatski ovisnici koji primaju supstitucijsku terapiju u liječnika obiteljske medicine, u 2017. godini nisu javili na kontrolni pregled kod liječnice Odjela, tako da ih nemamo u registru liječenih ovisnika za predhodnu godinu.
Kako ovisnost o opijatima zahtijeva dugotrajni tretman i skrb, zadržavanje opijatskih ovisnika u sustavu zdravstva ukazuje da je liječenje djelotvorno i da heroinski ovisnici nisu prepušteni ulici i kriminalnom miljeu. Na ukupno postupno smanjivanje heroinske ovisnosti ukazuje i sve manji broj novih heroinskih ovisnika koji se godišnje po prvi

put javljaju na liječenje na nivou Republike Hrvatske, pa tako i u našoj županiji.

Broj i vrsta preventivnih i drugih programa koje je Služba provodila na razini županije i drugi relevantni podaci o stanju i kretanju zlouporabe droga na području županije

1. Studentsko savjetovalište

Suradnja Odjela sa Sveučilištem u Dubrovniku započeta u 2011. g. nastavljena je i u 2017. g. U sklopu te suradnje kontinuirano tijekom 2017. godine provodile su se edukativne i savjetodavne aktivnosti sa studentima prvih godina različitih studijskih grupa. Točnije, održana su savjetodavna predavanja i radionice pod sljedećim nazivima: „Stres“ „„Reproduktivno zdravlje“ i „Disfunkcionalno vjerovanje u ljubavi“. Na predavanjima je prisustvovalo u prosjeku 60-ak studenata. Također nastavljen je i rad studentskog savjetovališta koje vodi djelatnica Odjela, a na koje su se tijekom 2017.g. javila ukupno 2 studenta.

2. Aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja odrasle populacije

U 2017.g. nastavljena je suradnja Odjela za mentalno zdravlje s Domom za psihički oboljele odrasle osobe Blato te je u sklopu toga održano 9 radionice s korisnicima doma, a sa svrhom treniranja i uvježbavanja kognitivnih funkcija poput koncentracije, pažnje, pamćenja, učenja te mišljenja i donošenja odluka. Na radionicama je u prosjeku sudjelovalo 40 osoba.

Tijekom 2017.g. djelatnica Odjela za mentalno zdravlje nastavila je s provedbom programa prevencije stresa kod odgajateljica DV Župa, djelatnicima HGSS-a, članovima udruge DUSAB, medicinskim sestrama OB Dubrovnik. To je program sekundarne prevencije koji za svoj cilj ima edukaciju i trening. Stres na radnom mjestu postao jedan od vodećih problema u radnoj zajednici. Pokazalo se da u zanimanja povezana s visokom razinom stresa spadaju poslovi vezani za edukaciju (vrtići, prosvjeta i slične profesije), skrb o drugima (medicinsko osoblje, posebice medicinske sestre) i rukovođenje (menadžment). Osobito su stresna zanimanja koja uključuju veliku odgovornost (za druge ljude ili materijalne vrijednosti), stalni vremenski pritisak ili neposredni rad s ljudima. U 2017. godini na radionicama je sudjelovala ukupno 51 osoba, a održano je ukupno 18 radionica.

U 2017. godini započeta je suradnja s Domovima za starije i nemoćne u Dubrovniku i na Grudi. Održane su radionice na teme „Stres u trećoj životnoj dobi“, „Depresija“ i „Očuvanje mentalnog zdravlja“. Održano je 12 radionica s ukupno 210 korisnika.

3. Savjetovalište za alkoholom uzrokovane probleme

U 2017. godini nastavlja s radom Savjetovalište za probleme uzrokovane alkoholom kao pomoć osobama koje prepoznaju kod sebe ili svojih bližnjih probleme vezane uz prekomjerno pijenje alkohola. U savjetovalištu pružamo informaciju, pomoć i podršku stručnog tima osobama ovisnim o alkoholu kao i članovima njihove obitelji. Cilj je osposobiti osobu koja ima probleme uzrokovane alkoholom na promjenu životnog stila, te zamjenu prekomjernog pijenja prihvatljivim životnim navikama, čime joj pomažemo da izabere zdravlje umjesto bolesti. Rad stručnog tima s članovima obitelji temelji se na povećanju obiteljske kohezije kroz jačanje osobnih kapaciteta svih članova obitelji, unapređivanje komunikacije te podizanje kvalitete roditeljstva putem osnaživanja roditeljskih i partnerskih vještina. U 2017. godini pomoc u Savjetovalištu je potražilo 10 osoba s članovima obitelji.

4. Aktivnosti zaštite mentalnog zdravlja djece i mladih

U 2017.g. djelatnica s Korcule nastavila je suradnju s Osnovnom školom Blato i Vela Luka i odradila 15 radionica s učenicima prvog razreda na temu „Mirno rješavanje sukoba“. Cilj radionica bio je osvijestiti djecu o međusobnim različitostima i sličnostima, podučiti ih da preispitaju vlastitu ulogu u sukobu te im pomoć pri razvijanju tolerancije i međusobnog razumijevanja. Na radionicama je sudjelovalo ukupno 37 djece.

Djelatnica Odjela za mentalno zdravlje Korčula u 2017.g. nastavila je s provedbom programa socijalnih vještina namijenjenog djeci predškolske dobi. Svrha programa je razvijanje socijalnih kompetencija i vještina od najranije dobi. Ukupno je 150 predškolaca iz dječjih vrtića na području Korčule, Blata, Lumbarde, Račišća, Žrnova, Smokvice i Čare bilo uključeno u program.

5. Aktivnosti prevencije rizičnih ponašanja u djece i mladih

Djelatnice Odjela za mentalno zdravlja održale su radionicu s učenicima 1.razreda Obrtničke škole, Pomorske škole i Ugostiteljsko turističke škole na temu „Kockanje i klađenje“ i „Opasnosti konzumacije sredstava ovisnosti“. Na radionicama je sudjelovalo ukupno 447 učenika. Cilj radionice bio je pružanje informacija učenicima o utjecaju sredstava ovisnosti i kockanja na cijelokupno zdravlje, a posebno na razvoj mentalnog zdravlja.

Također su održani roditeljski sastanci roditeljima učenika 1.razreda Pomorske škole Dubrovnik, Medicinske škole Dubrovnik, Ugostiteljsko tehničke škole Dubrovnik i Obrtnicke škole Dubrovnik te Srednje škole Korčula, Blato i Vela Luka na temu „Kako prepoznati znakove konzumiranja sredstava ovisnosti“. Na sastancima je sudjelovalo 854 roditelja.
U 2017. godini započela je suradnja s OŠ Antuna Masle i OŠ Vela Luka u sklopu programa emocionalnog opismenjavanja učenika 5. i 6. razreda tih škola. Cilj je učenike naučiti opažati promjene u intenzitetima vlastitog raspoloženja i emocija, razumjeti da svatko ima pravo na svoje osjecaje, dijeliti i komunicirati svoje misli i osjećaje s vršnjacima, roditeljima,izabrati primjerene emocionalno/ponašajne odgovore kako bi razriješili socijalne teškoće i konflikte i graditi odnose povjerenja s drugima. Održano je 8 radionica u kojim je sudjelovalo 79 učenika.

Sveukupno utrošena sredstva za provedbu istraživanja iz proračuna županije:
Broj kaznenih djela vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 173
Broj prekršajnih prijava vezanih uz zlouporabu droga na području županije: 775
Broj zapljena: 814

Vrste zaplijenjenih droga
Zaplijenjeno je ukupno 91,2 kg marihuane, dok je u moru pronađeno još 740 kg marihuane (mokre), 4,55 kg heroina, 106 g kokaina, 2123 tablete MDMA, 714 g amfetamina, 7931 tablete sa popisa droga, 40 stabljika indijske konoplje, te 59 g hašiša.